

V Ljubljani, v četrtek, dne 26. junija 1913.

<p>Naročnina za Avstroogrsko: 1/2 leta K 2.— 1/3 leta K 4.— celo leto K 8.— za Nemčijo: " " 3.— " " 6.— " " 12.— ost. inozemstvo: " fr. 3.50 " fr. 7.— " fr. 14.—</p>		<p>Uredništvo in upravništvo: Frančiškanska ulica šte. 10. Naročnina za Amerike znaša celoletno 3 dolarje.</p>		<p>Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 20 vin. — Pri več- kratnih objavah primeren popust.</p>	
Leto III.	Posamezna številka 20 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 6 kron.	Štev. 26.	

V mukah rojeno albansko dete

je še vedno slabega zdravja; vse velesile ga morajo podpirati, da ga ne zlomi bolezen, podedovana po materi in očetu.

DR. VELIMIR DEZELIČ:

V službi kalifa.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji. Z dovoljenjem pisateljevim prevel Sta-rogorski.

— Hvala ti... Razpisana je velika nagrada onemu, ki najde izgubljenega Strezinjo, Hrvata.

— Kak zlodej je razpisal nagrado?

— O prosim, to je storil sam veliki hadžib, ki, kakor se vidi, močno ljubi in ceni svoje rojake.

— On, da je to storil?

— Da. Narod pripoveduje, da je storil to na prošnjo svoje nove favorite.

— Favorite! — vzklikne Strezinja. — Kaj se zanimajo za me favorite? Wadha el Ameri me ljubi sam, ni potreba nobenih favorit — se nasmehne Strezinja.

— Sicer pa — reče vratar — se ne gre za to. Naj te je priporočil angel ali vrag, glavno je, da je Wadha el Ameri razpisal nagrado. Ker sem te pa jaz prvi spoznal, gre ta nagrada meni, seve, ako ti izjaviš, da bi se ti sam nikdar ne javil, nego sem te jaz nagovoril za to. Drugega dela pri tem nimaš, nego da pričaš in vse bo dobro.

— A to je nemogoče.

— Kako to?

— Zato, ker sem poslan k Wadhi el Ameriju kot poslanik od Solimana. Kako naj poslanik priča, da ne gre tja, kamor je poslan.

— Razumem. Ali morda bi se dalo vendar kako narediti. Mojih dvanajstero otrok...

Razumem te — reče Strezinja in vrže stražniku nekaj denarja. Hotel je že iti, kar se obrne k stražniku.

— Prijatelj, ali bi mi ne hotel povedati ime one favorite, ki se je zavzela za me pri mogočnem hadžibu.

— Zakaj ne. Slišal sem, da se imenuje Fatima.

Kakor grom so zadele te besede Strezinjo. Prebledel je kakor stena.

— Gospodar, tebi je slabo. Dolga pot. Morda si lačen?

A Strezinja je že zbral svoje moči ter odvrne na videz mirno.

— Fatima! Rekel si Fatima? Ali odkod jo je hadžib dobil?

— Če se ne motim, dobil jo je od pokojnega Abubekra, zarotnika. To se pravi, podedoval jo je po njegovi smrti.

— Tristo zlodjev, ona je — vzklikne Strezinja in oddirja proti Alkazarju. Kakor da bi gorela pod njim zemlja, je hitel po ulicah, da je stražnik mrmral:

— Ta človek je znorel, ali pa ima tako važne vesti, za Wadho el Amerija, da tako hiti.

A Strezinji je plamtelo srce. To je ona. ona. Njegova Fatima, pa v haremu človeka o katerem je mislil, da je plemenit človek. O usoda... Vsa bolest, ki jo je pretrpel do sedaj, ni bila nič proti tej, ki jo čuti sedaj. — O Bog, o Bog! — je vzdihoval — ta prokletnica me je prevarila! In ta moj rojak mesto da mi reši drugo, jo vzame za svojo favorito. O zakaj me niso požrli morskimi valovi, ko sem potoval v to proketo zemljo, v kateri me bije nesreča za nesrečo. Zakaj nisem umrl v ječi Abubekrovi?... Kdo ve, ali je postala Fatima hadžibova žena po svoji volji ali s silo? Gotovo so jo odvedli k hadžibu, kakor jagnje v klavnico in morala se je, kot sužnja, brez lastne volje, slepo pokoriti ukazom nasilnika. A vendar bi lahko vzela nož in mu ga zasadila v prsi. Prokletnica, nezvesta! Prelomila je zvestobo, ki mi jo je dala, zakaj ako bi ho-

tela, bi našla gotovo način, da se reši objemov hadžibovih.

— A kaj sedaj, kaj sedaj? — je vzklikala duša Strezinje. V prsih mu je kipel in žile so se mu nabrekle od jeze. Čutil je, da stori nekaj strašnega.

— Ubijem ga, ubijem njo in njega!

Pred seboj je zagledal Alkazar in zdelo se mu je, da bo samo takrat zopet dobro, ko uniči hadžiba in njegovo favorito. In on prime tesneje svoj meč in srce mu utriplje močnejše pri misli na osveto.

S temi mislimi se je približal Alkazarju. Ker je izgledal zmučeno in razmršenih las z besnečim pogledom, ga straža ni hotela spustiti naprej. A ko je rekel: — Pustite me, jaz sem Strezinja, Hrvat, ki je poslan kot poslanik Solimanov k hadžibu. Važne stvari prinašam in vsak hip, ki ga zamudim, je lahko usoden za državo.

Trenutek nato je bil v predsobi hadžiba, Wadhe el Amerija, svojega gospodarja, svojega dobrotnika, svojega vruga in največjega sovražnika, kakor je govoril sam pri sebi.

† prof. Milan Pajk.

XXVII.

Strezinji je drhtela roka, držeča meč, ko je čakal na Wadho. Ta je bil ravno zaposlen z državnimi posli in ni mogel takoj priti.

Strezinja je moral dalj časa čakati v predsobi. Ali to čakanje ni umirilo njegove jeze, nego še razpaljevalo mržnjo do Wadhe el Amerija in Fatimo. Sprva je mislil, da takoj plane na hadžiba in ga ubije. Naposled pa si je domislil, da bi bilo to bedasto, zakaj prepričati se mora, če je vse to res, kar je slišal od stražnika. Morda je katera druga, ki se imenuje Fatima? Zakaj bi morala biti baš njegova ljubljenska?

Lovil se je za vsako bilko nade, kakor utopljenec. Ali spomni se, da je rekel stražniku, da je ta Fatima, ki jo je Wadha vzela od Abubekra. Ne, tu ni mogoče nobeno nespornost. To je njegova Fatima.

V tem stopi v predstobo Wadha el Ameri. Vzklik iskrene radosti se izvije hadžibu iz prs, ko zapazi Strezinjo. Razširi roke in hoče objeti mladega Hrvata.

Ali Strezinja je stal v kotu nepremično.

— Sinko, kaj ti je? — vzklikne Wadha el Ameri — tako bled si in tvoje oči so tako motne. Ali se vračaš tako, k svojemu

drugemu očetu? Ali si toliko pretrpel v tem času, odkar te nisem videl? O veruj mi. strašno osvetim tvoje trpljenje...

— Dovolj, mogočni hadžib — odvrne Strezinja in glas mu je drhtel. Očividno se je trudil, da ostane miren, a ni šlo. — Prihajam v službenem poslu. Ne vprašuj me, kako sem prišel v Solimanov tabar. On me pošilja k tebi.

— On, zmagovalec!

— Da. Poroča ti, da te obdrži še nadalje v časti hadžiba, hoče te obsipati s svojimi milostmi, ako ukreneš, da ostane Kordova mirna in če mu predaš mestne ključe.

— Dragi moj, zelo sem ti hvaležen za to poročilo. Soliman je zmagovalec, Muhamed pobit. Kordova bi se sicer še vzdržala nekaj časa, a končno bi morala pasti. Čemu zaman klanje. Še predno si prišel ti, sem se že jaz odločil, da dam Solimanu ključe. Mirno se lahko vrneš in mu javiš, da leži Kordova ob njegovih nogah in da sem mu jaz najpokornejši suženj. Tako; sedaj pa sedi in pripoveduj o svoji usodi, zakaj zelo sem se bal za te. Mislil sem že, da si umrl in to me je mučilo tembolj, ker sem slišal, da si tudi nekako po lastni krivdi prišel v roke mojemu največjemu sovražniku Abubekru.

In Wadha el Ameri sede, a Strezinja ostane, kakor je bil.

— O usodi vprašaj? Dobro. Povem ti vse, ali dovoli poprej, da te nekaj vprašam.

— Vprašaj — ga pogleda hadžib.

— V hiši Abubekra je bila bela roža, ki je s svojim vonjem zaljšala svet. Ta bela roža se je imenovala...

— Fatima — reče hadžib.

— Ti torej veš — nadaljuje mladec.

— Ali bi mi hotel povedati, kje je sedaj. Hadžib se zvito nasmehne.

— Ali bi ti hotel poprej meni povedati, zakaj me vprašuješ o tem? Ali je vonj one rože tako deloval na tvoje srce, da takoj, ko si se vrnil iz prognanstva v to bajno Kordova, ne gledaš ne na levo ne na desno, nego samo misliš na to rožo?

— Hadžib — reče Strezinja z močnejšim glasom, naglašaje vsako besedo. — Rekli se mi, da se nahaja Fatima v tvojem dvoru, rekli so mi, da je tvoja favorita. Odgovori mi takoj vso resnico. Ne tajim ti, da v tem vprašanju odvisi mnogo. Kdo ve, kaj se še vse ne zgodi, ko izvem kako stoji stvari.

Wadha el Ameri skoči na noge. Prekrižavši roke, je motril za trenutek mladca mirno in resno, ne da bi rekel besedico. Njegove izrazite oči so gledale v dušo Strezinje, da jih je ta moral pobesiti.

— V tvoji glavi roje strašne misli — reče naposled mirno in hladno Wadha el Ameri. — Ne taj, jaz jih vidim. Mladec, odloži svoj meč, zakaj meč ni za otroke, ni za bedake, a ti si v tem hipu prvo in drugo.

Strezinja prevzetno dvigne glavo.

(Dalje prih.)

Današnji številki smo priložili poštne položnice vsem onim cenjenim naročnikom, ki jim poteče naročnina s 1. julijem 1913. Prosimo, da se iste takoj poslužijo in obnovijo naročnino.

Prosimo, da pri pošiljavi naročnine prilepite na položnico ali nakaznico naslov, ki ga izrešete iz ovitka, pod katerim se Vam list dostavlja.

Opozarjamo na listnico upravnništva.

Vabilo na naročbo.

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ je edini slovenski list te vrste; naročite se nanj in razširjajte ga!

„Slovenski Ilustrovani Tednik“ stane

	za Avstro-Ogrsko	za Ameriko	za ostalo inozemstvo
celoletno	8— K	3— dol.	14— fr.
polletno	4— K	1.50 dol.	7— fr.
četrletno	2— K	0.75 dol.	3.50 fr.
mesečno	0.70 K	0.25 dol.	— fr.

Za dijake in vojake v Avstro-Ogrskem za celo leto 6 K, pol leta 3 K, četrlet 1.50 K, mesečno pa 50 vinarjev.

Vsak naročnik dobi letos jeseni brezplačno in poštne prosto ilustrovan koledar za leto 1914. Za vsak pol leta plačane naročnine pa ima vsak naročnik pravico do ene slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča ali Aškerca, če plača 40 vin. za ovoj in poštino.

Pozor!

Današnji številki smo pridjali posebno „Vabilo na naročbo“, ki ga naj vsi prečitajo in vvažujejo ter ga naj dajo, prosimo, čitatelj tudi svojim znancom in prijateljem.

Kdor naroči knjige (Za svobodo in ljubezen 1.70, V službi kalifa 2 K) lahko vpošlje denar za nje z naročnino vred, vendar pa naj na odrezku pripomni, katero knjigo želi, da ne bo pomot.

Se enkrat pa prosimo, da naj vsakdo razločno piše svoje ime in navede ves naslov.

Opozorjamo na prihodnjo številko, ki bo obsežna, z mnogovrstno vsebino in izide na 16 straneh

Prof. Milan Pajk †.

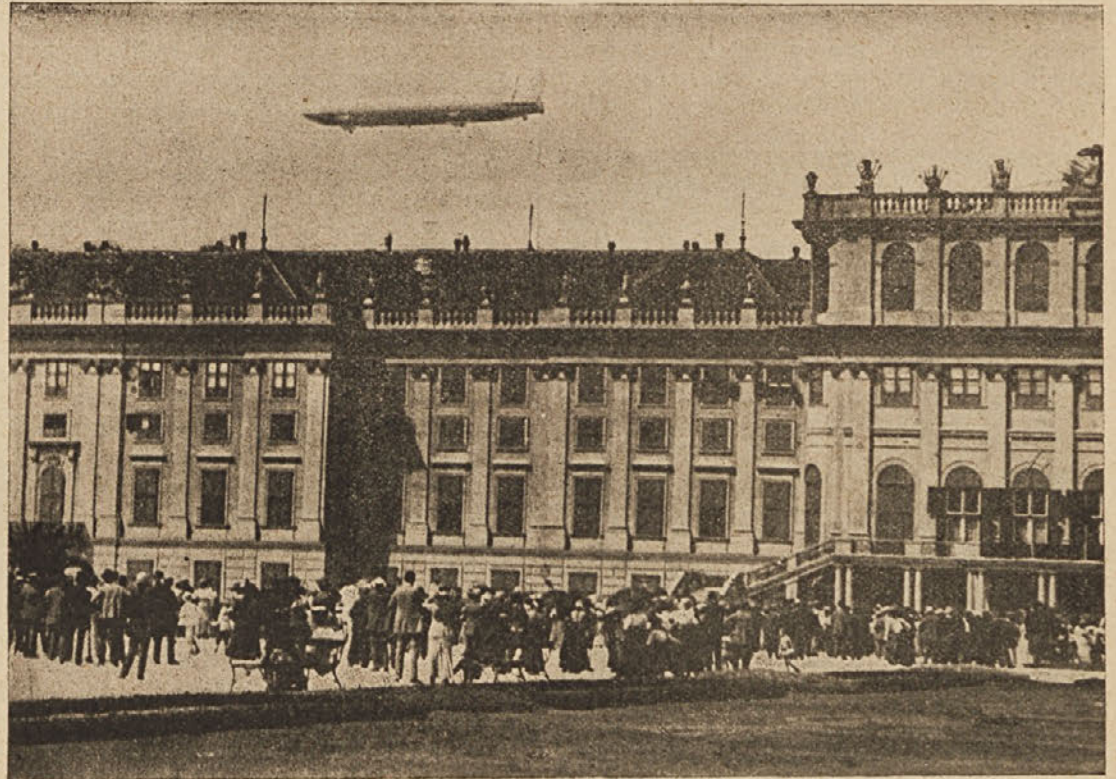
Dne 17. t. m. je ugrabila kruta smrt moža v cvetu moške dobe — učitelja, za katerim žaluje mladina, neumornega znanstvenika, čigar izgubo objokuje tolikanj zanemarjana muza slovenske zgodovine. Profesor Milan Pajk se je prehladil na nekem dijaškem izletu in preminil par dni nato za pljučnico po kratkem, a mučnem trpljenju. Vest o njegovi smrti je pretresla vso Ljubljano; saj je bil znan povsod kot dober in ljubeznjiv družabnik in spoštovan kot resen učenjak in marljiv sotrudnik pri znanstvenih društvih in časopisih.

Rodil se je dne 19. decembra 1876 v Mariboru kot sin profesorja Ivana Pajka, znanega esteta in književnika izza 70ih let. Mlada leta je preživel v Brnu, gimnazijo pa je dovršil na Dunaju, kamor je privedla služba njegovega očeta. Nato je študiral izprva pravo, pozneje filozofijo, in položil l. 1899. izpit iz zgodovine in zemljepisja. Poldrugo leto je supliral na gimnaziji v Kranju; pozneje je učil na ljubljanskem učiteljskem, in nazadnje na realki. Bil je izmed prvih veščakov na polju kranjske zgodovine in zemljepisja; njegovi mnogoštevilni sestavki večjega in manjšega obsega so priobčeni v knjigah „Slovenske Matice“, „Izvestjih muzejskega društva“, „Carnioli“, „Planinskem Vestniku“ in drugod... Napisal je tudi izvrstno slovensko učno knjigo za zemljepisje na srednjih šolah. Širjim krogom bo znan tudi njegov spis v „Domu in Svetu“, s katerim je postavil pobožen spomenik svoji pokojni materi, znani pisateljici Pavlini Pajkovi. Znanost je bila najvišji interes njegovega življenja; v ozkotirno politiko naše dobe se ni spuščal — zato je bil priljubljen povsod. Bil je zet zaslužnega književnika dež. šol. nadzornika Fr. Leveca; zapustil je vdovo in dvoje otrok...

Pogreb njegov se je vršil v četrtek, dne 19. t. m. ob pol 6. uri zvečer; v svoji impozantnosti je bil živa priča pokojnikove priljubljenosti in splošnega odkritosrčnega žalovanja nad njegovo izgubo. Edino, kar

je motilo turobno svečanost, je bila neupoštljivost do veličanstva smrti, s katero je nemški realčni ravnatelj Junowicz prepovedal dijakom, na licu mesta spremeni svojega nepozabnega profesorja z vencem v barvah naroda, ki žaluje za njim...

krajih vlada strašna panika, ki jo še povečava neprestano deževno vreme in pomanjkanje hrane. Nadaljne brzjavke prinašajo še hujše vesti: Vsaka zveza in sleherni promet s starim carskim mestom Trnovim je prekinjen. Porušene so šole,

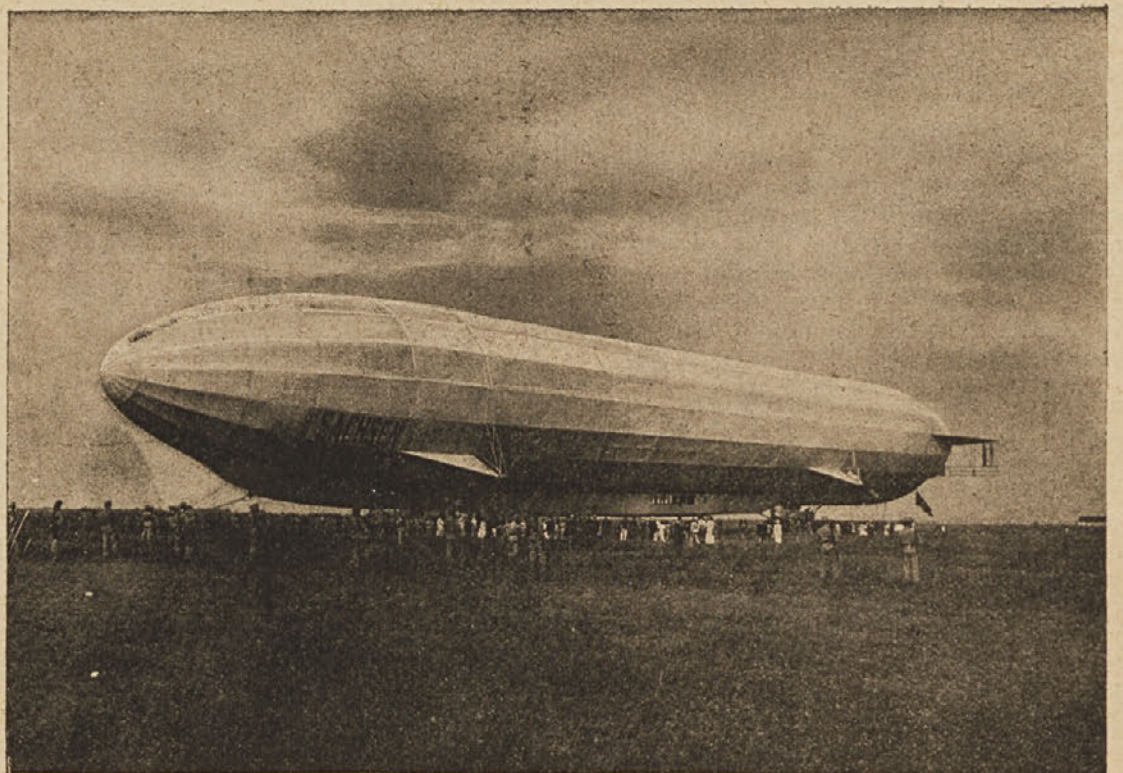
Zeppelin na Dunaju: Leteča cigara nad cesarskim dvorcem Schönbrunnom.

Katastrofalen potres na Bolgarskem.

Predzadnjo soboto dopoldne je zadela Bolgarijo strašna potresna katastrofa; zdi se, kakor da se je zamajala zemlja v svojem ogorčenju nad onimi, ki hočejo oropati lastne zaveznike preko vse človeške pravice, preko hvaležnosti za izkazano pomoč in preko spomina o skupno prelitih bratovski krvi... Poročila o potresu so naravnost grozna. Ponesrečenih je okoli tristo oseb; gmotna škoda je neizmerna. Mesta Trnovo, Leskovec, Gornja Orehoviča in mnoga sela so skoraj popolnoma razdejana. V Trnovem je potres razrušil gimnazijo, ki je pokopala pod svojimi razvalinami mnogo učiteljev in učencev. V Leskovcu je zgorela blaznica. Turški vojni ujetniki so baje nenavadno požrtvovalno pomagali pri reševanju. V vseh prizadetih

tvornice, cerkve in hiše. V samem Trnovem je poginilo 100 ljudi; podružnica narodne banke leži v prahu in razvalinah, pod katerimi je zasuta tudi klet z 10 milijoni frankov v gotovini. V Gornji Orehoviči je izkopanih samo doslej že 27 mrtvecev... — In kaj počno med tem Bolgari? Sofijski dnevnik „Rječ“ poroča, da so makedonske revolucionarne čete razstrelile v zrak srbsko železniško postajo Hadžilar med Kumanovim in Skopljem ter en srbski vojaški vlak. Vsled eksplozije je bilo ubitih sedemsto srbskih vojakov. Železniško postajno splotje je bilo popolnoma razrušeno...

K tej vesti pripomnimo, da se oficijelno ni potrdila, niti dementirala; naj bo torej resnična ali ne — sramota je gledati, s kakšnimi novicami se naslaja narod, ki so mu Srbi podarili zaman oblegani Odrin...

„Kolossal!“ — Zrakoplov, s katerim je priplul nemški grof in izumitelj Zeppelin na Dunaj.

Težava z Albanijo.

Londonski dogovori o samostojni Albaniji so se ustavili na mrtvi točki. Na Dunaju vlada vsled tega velika nervoznost. Velevlasti nočejo slišati ničesar o avstrijskem in laškem protektoratu, a dunajski kabinet je brez moči. Zdi se, da bo trajalo mešetarjenje še dolgo in da bo učinek docela drugačen, nego si ga predstavlja grof Berchtold. Na Dunaju imajo vedno

Hčerki italijanske kraljevske dvojice: Princesa Mafalda.

kakega albanskega „veljaka“, ki tolmači Evropi albanske želje tako, kakor si jih predstavlja dunajska vlada; te dni je to Berchtoldovo trobilo prosluli Ismail Kemal bej, ki moleduje, naj dobi Albanija brž svojega vladarja, ki bi Albancem bolj imponiral kakor pa navaden komisar, kakršnega predlaga trojni sporazum. Trojni sporazum želi tudi, da bi bila albanska vlada podrejena mednarodni komisiji; dunajskim „Albancem“ pa to ni po godu, oni hočejo imeti res pravcato neodvisno Albanijo, dasi ni v deželi še zdaj niti policije, niti kakršnegakoli drugačnega jamstva za javni mir in red. Vesti, ki se slišijo iz tega Kanaana zdražbe in prepira, pa kažejo, da je to itak postranska stvar, saj sestojta provizorna vlada v Albaniji po veliki večini iz mož, ki so renomirani razbojniki in spadajo na svoja visoka mesta samo zato, ker bi jih morali prej ali slej obesiti, ako bi ostali navadni državljani. Ni dvoma, da si bo v bolečinah rojeno dete grofa Berchtolda pridobilo s temi svojimi „pofulitiki“ še mnogo ugleda pred Bogom in pred ljudmi.

Naše slike.

Slovenci ob Adriji se gibljejo neverjetno čilo in žilavo; skoraj ga ni tedna, da ne bi ustanovili v Trstu ali okolici kakega novega narodnega društva. Tako je dobil v najnovejšem času skedenj svojo narodno godbo, sestavljeno iz samih evetoče mladih moči. Nastopila je prvokrat letos na Telovo dne 25. junija; pogled na četo srčkanih dečkov, ki so korakali tako samozavestno in svirali briljantne koračnice, je razveselil srca vseh, tem bolj, ker je bil ta uspeh sad le 7 mesečne vaje; naj-

več je pač pripomogla jeklena vztrajnost in nesebična požrtvovalnost gospoda kapelnika Josipa Flega, ki je posvetil mladi godbi vse svoje moči. Popoldne po procesiji je priredila nova narodna godba koncert v gostilni „Konsumnega društva“. — Poleg nadebudnih muzikov priobčujemo tudi sliko nastopa članic in naraščaja „Vrdeljskega Sokola“, ki je velikega narodnega pomena za to ogroženo postojanko.

Telovadba na Francoskem. Naša današnja slika priča, da Francozi vrlo napredujejo v telovadbi kakor v obče v vseh drugih sportih. Pred par desetletji je bil šport v Franciji še napol tuja beseda; dandanašnji pa žanjejo francoski športniki v mednarodnih tekmah triumf za triumfom. Tako n. pr. ni še dolgo tega, da je premagal 19letni francoski boksar Carpentier angleškega svetovnega mojstra bombardirja Wellsa; izvedenci računajo z gotovostjo, da pobije v dobrem letu dni tudi ameriškega zamorca Johnsona, ki je zdaj najsilnejši boksar na svetu.

Hčerki italijanske kraljice Jelene. Hči črnogorskega kralja, ki uživa kot kraljica italijanska spoštovanje in simpatijo dveh narodov na nasprotnih obalah Adrije, je ena izmed prvih krasotic med kronanimi ženami; naši ljubki sličici pričata, da sta podedovali njeno lepoto tudi hčerki, princesa Mafalda in princesa Jolanta. Naše čitatelje bo zanimalo dejstvo, da sta sliki posneti po fotografijah kraljice Jelene same, ki je vneta prijateljica fotografskega športa.

Iskalci zakladov v XX. stoletju. Kako čudno se čitajo te besede! In vendar je res, da trde zadnje čase ugledni veščaki z gotovostjo, da je mogoče napraviti aparate, ki pokažejo, ali se nahaja na kakem kraju pod zemljo voda ali drugi rudninski zakladi. Ti aparati so prav različni — od navadne vrbove šibe do sila kompliciranih mehaničnih naprav. „Iskalci zakladov“ na naši sliki se poslužujejo očitvidno še bolj primitivnega orodja. Stvar je vsekakor zanimiva in vredna pozornosti, dasi se zavija zdaj še v nekakšno tajinstvenost.

„Kolossal“! — Dunaj je imel predzadnji ponedeljek pristno nemško senzacijo: grof Zeppelin je bil tam s svojim zrakoplovom, svojim velikanskim, „kolosalnim“ zrakoplovom, svojim zrakoplovom, kakršnega nima noben drugi narod itd. —

svojim zrakoplovom, ki se je razbil, pogorel in odrekel že tolikokrat kakor noben drugi zrakoplov na svetu. Pa to seveda ne ženira Švabov v njihovem navdušenju. — V ponedeljek zarana se je dvignil grof Zeppelin na svojem zrakoplovu „Sachsen“ v Baden-Oosen, opoldne je krožil že nad Dunajem. Smrtnonevarna gneča po vseh

Hčerki italijanske kraljevske dvojice: Princesa Jolanda.

ulicah, istotako v Aspernu, kjer je Zeppelin pristal; velikanske ovacije, kakor da je prišel sam albanski kralj med svoje zveste Dunajčane. Cesar Franc Jožef si je ogledal zrakoplov, ko je plul ravno nad Schönbrunnom; v torek zjutraj je sprejel Zeppelina v avdijenci. Nato je odplul možakar proti domu — izjemoma enkrat, ne da bi bila kaka nezgoda ponovno dokazala nerabnost njegovih letajočih nemških cigar.

Nova viseča železnica v Meranu na Tirolskem je kaj ponosno delo moderne teh-

Na Francoskem se krasno razvijajo telovadna društva: Orjaška piramida na telovadnih zavodih v Vichyju.

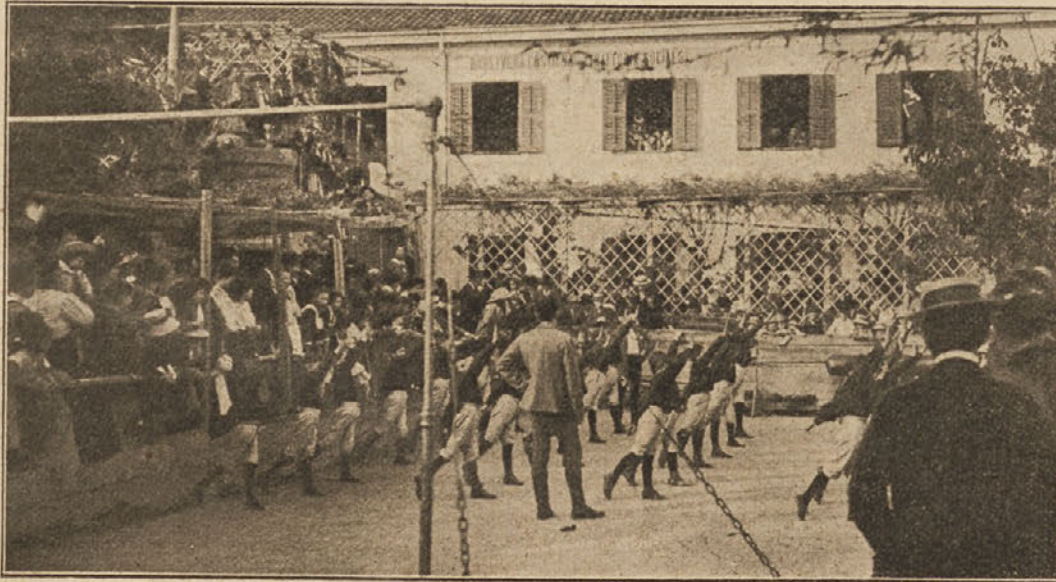
nike in priča, kako malo se meni inženir naših dni za naravne ovire: gore predolge, reke premosti, in tam, koder ni mogoče položiti tračnic na trdna tla, razpne žične vrvi, da se obešajo nanje miniaturni vagončki s svojimi kolesi — kakor kažeta naši sliki. V krajih z velikim tujskim prometom, kakršen je baš južna Tirolska, je

seta študirajo zdaj francoski gospodje z vso vnemo angleško dvorno etiketo. Veliko preglavic jim je pri tem že napravil nogavični red velikobritanskega dvora. Za civiliste so namreč predpisane kot dvorna noša črne hlače-kolenice s črnimi nogavicami; toda stroga etiketa zahteva, da obujejo gospodje, ki pridejo na angleški dvor, pod črne noga-

enkrat v notranjosti avstralske stepi. Temperature med 50—60 st. na solncu pa niso nič nenavadnega. Najvišja doslej izmerjena temperatura v senci je znašala 55 st. Vpliv vročine je posebno silen v velikih višinah. Na obronkih gorovja Himalaje so izmerili meseca prosinca v višini 3000 metrov na solncu 55 st., dočim je kazal toplomer v senci ob istem času 5 stopinj pod lediščem. A tako velika protislovja najdeš samo v visokih gorah. Zaradi neznosne vročine je Perzijski zaliv na posebno slabem glasu. Na najmoderneje urejenim parobrodu, opremljenim z vsemi tehničnimi sredstvi za zračenje, je temperatura med 50 in 60 st. zelo navadna. Največ potnikov prenaša to vročino brez vsake zle posledice; zgodi pa se tu in tam, da skoči kurjač v napadu blaznosti preko ograje v morje. Izkustvo iz raznih toplih, posebno rimskih, nas uči, da je mogoče prenašati celo znatno višje temperature, ako jih posreduje zrak, ne pa naravnostni dotik s telesom. V najnovjšem času so pisali mnogo o poizkusu dveh angleških učenjakov, ki sta se dala zapreti v veliko peč, da doženeta, kako visoko temperaturo more človek zdržati; izkazalo se je, da njunemu zdravju niti ni škodila temperatura 100 st. Ta pojav je mogoče tolmačiti samo tako, da se troši največji del vročine v takem slučaju na izparivanje znoja in kožne maste. Končno velja pa tudi še omeniti, da je vročina pogostoma koristna zdravju, ker ustvarju v človeku umetno vročico, v kateri poginjajo škodljive bolezenske kali, ali pa jih odplavlja znoj iz telesa; bakterij, katerih nas rešuje hudo potenje ob vročih poletnih dnevih ali v parni kopeli, je na milijone in milijone.

Srečen davkar. Pariz, Francija, 8. junija — Novoimenovani davkar francoske Guineje je lahko vesel in ponosen vsled izvanredne sreče, ki ga je zadela takoj pri prihodu semkaj v Pariz. Včeraj je zadel glavni dobiček panamske loterije pol milijona frankov, danes pa zopet 300.000 frankov Credit Eoncier loterije; poleg tega je bil tudi pravkar imenovan generalnim davkarjem francoske Guineje.

Peti slovenski zdravnik v Združ. državah. List S. N. v Puebli, Colo., poroča, da je bil dne 5. t. m. ondi promoviran doktorjem medicine sin obveznanega trgovca J. Snedca, Josip F. Snedec. Dr. Snedec je študiral na St. Louis univerzi in je komaj 21 let star. Ko dovrši potrebno prakso, se bode nastanil

Slovensko Sokolstvo ob Adriji: Proste vaje, sokolskega naraščaja na Vrdeci.

je gotovo velik pomen takih visečih železnic, ker odpirajo visoke razgledne točke tudi lenim, debelim in slabotnim ljudem. Pravi prijatelji narave jih seveda obsojajo, ker jemljejo pokrajini njeno deviško lice; Bog daj, da tudi mi Slovenci še dolgo ne bi čakali dne, ko se bo vila železna kača po skalni bradi našega sivega očaka Triglava!

NOVICE.

Desetletnica krvave noči v Belgradu. V noči od 10. do 11. junija je minilo deset let, odkar sta poginila v belgrajskem konaku kralj Alexander Obrenović in kraljica Draga. Požrtvovalni srbski oficirji so vdrli ponoči v kraljevo spalnico in rešili Srbijo kronanega slabiča in njegove zapeljivke, ki sta vladala vseskozi pod vplivom sovražnikov Srbstva; prestol je zasedla po dolgih letih spet podjetna in domoljubna dinastija Karagjorgevičev. Dan 11. junija pa je tudi desetletnica padca Khuenove strahovlade na Hrvaškem.

Mož, ki hitro čita. Znanstveni krogi trde z vso odločnostjo, da ima doktor George Gould (Francoz) klijenta, ki lahko prečita z enim samim pogledom eno celo stran knjige, tiskane v osmerki ali dvanajsterki. Pogled na eno stran traja 1—2 sekundi, in snovi, ki jo prečita mož s to neverjetno naglico, mu ostane v spominu za vedno. Celo leto dni pozneje lahko ponovi prečitano od besede do besede, samo da štivo ni preveč težko, ampak bolj lahko, n. pr. zgodovina, pesmi, romani itd. To je pač menda edini slučaj na svetu, kar se tiči vida in dobrega spomina.

Ministrski hčeri — izučeni mizarški pomočnici. Hčeri danskega ministrskega predsednika Berntsena se prav ugodno razlikujeta od drugih mladih dam iz imenitnih krogov: izučili sta se mizarstva po vseh učnih predpisih in napravili nedavno pomočniško izkušnjo. Starejša izmed njiju je že zaročena in bo lahko takoj porabila svoje znanje v napravo pohištva za bodoče pohištvo. Njeno prvo samostojno delo je bila umetna skrinja, ki jo je kupila ruska carica-vdova.

Nogavice v angleški dvorni etiketi. Ta mesec poseti francoski predsednik Poincaré z večjim številom drugih francoskih politikov angleškega kralja v Londonu. Zaradi tega po-

vice še druge, ki morajo biti mesne barve. In zakaj? Zato, ker bi se skozi tenke črne nogavice svetilo pravo meso, čigar barva sama že zadošča, da pohujša moralne Angleže; s tem pa, da podlože nogavice, ki so same mesne barve, je oteta angleška morala! No, francoske politike je stalo mnogo truda, dobiti take rožnate nogavice, t. j. nogavice za gospode. Iskali so jih zaman po celem Parizu, dokler jih niso izteknili v garderobi Velike opere. In tako se bo v prihodnji gledališki sezoni lahko ponašal kak tenor, da poje v nogavicah, ki jih je nosil predsednik republike, ko je bil v gosteh na dvoru angleškega kralja...

Nova tvornica strojev in orodja v Srbiji. V Nišu snujejo tvornico, ki se bo bavila s proizvodnjo železniških vozov, železnih konstrukcij, vojnega materiala in municije. Delniška glavnic je določena na 4^{1/2} milijona frankov; sodeluje poleg srbskega kapitala nemški, francoski in angleški. Ustanovitelji

Slovensko Sokolstvo ob Adriji: Vaje članic vrdelskega Sokola.

tega važnega podjetja so odlični srbski industrijalci, ki bodo zastopani večinoma tudi v ravnateljstvu.

Kako ljudje prenašajo vročino. V teh vročih dneh bo gotovo zanimalo vsakogar, izvedeti kaj o vročini. Najvišja na zemlji izmerjena temperatura je 67 stopinj na solncu. Tako visoko temperaturo so izmerili samo

v svojem rojstnem mestu. Iskrene čestitke našemu rojaku — doktorju! Slovenci imamo sedaj v Zdr. državah pet domačinov doktorjev in sicer: Dr. Ivec v Jolietu, Dr. Seliškar in Dr. Jauh-Kern v Clevelandu, Dr. Grahek v Pittsburgu in Dr. Snedec v Puebli.

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane.

20. nadaljevanje.

„Vse je temno!“ je zamrmral Jovo, ki se je bil splazil po mačje do hišnih vrat in se vrnil kimaje z glavo. „Sodrga spi; to je dobro za nas...“

„Okno je na vrt, ako Grk ne laže,“ je rekel Dušan. „Za mano, možje!“

Smuknili so okrog hiše kakor vrsta neslišnih senc.

Mir je vladal vse naokoli. Le divjemu Marku, ki je imel ostre oči, se je zazdelo tu in tam, da sliši v temi oprezne korake in vidi šviganje postav, ki pa se niso približale, niti vznemirjale naših prijateljev drugače.

„Tukaj je najboljšo mesto,“ je šepnil Dušan tovarišem, kažoč na tisti kraj vrtnega obzidja, ki ga je bil izbral prejšnji večer Ali Kemal. „Da, da, prav tukaj: tudi drugi hodijo tod...“

To rekši je pokazal kose ometa, ki so se belili na tleh v nočnem mraku.

„Kakor je dogovorjeno,“ je povzel nato. „Vsak ve za svoje delo. Izkušajmo opraviti brez šuma, a naglo, pred vsem naglo... Jovo in Miloš ostaneta tu in nam sledita le, ako ju pokličemo z vrta. Drugače hitita v bližino hišnih vrat, da nam zavarujeta izhod, če se ne bi mogli vrniti po isti poti: ako nastane velik hrup, bo pač odročeno skakati čez obzidje... Gospod poročnik Wheeler in tovariša — prosim vas še enkrat, ne izpostavljajte se, razen v največji sili; mislite na delo, ki ga imate sami še pred seboj. In zdaj — Bog z nami!“

S temi besedami se je pognal kvišku, dosegel v skoku vrhnji rob in se potegnil kvišku brez tuje pomoči, kakor mačka. Divji Marko je podstavil pleča in pomagal drugemu za drugim; vse se je vršilo tiho, slišali so se le zamolkli skoki na mehka vrtna tla. Zadnji je sledil Kazakov; Jovo in Miloš sta mu pomagala, poslušala par

minut in hitela nato na svoje določeno mesto. Vse je utihnilo; nočni izprehajalec, ki bi bil šel tod mimo, ne bi bil niti zasluhlil, da se pripravlja za temi zidovi morbiti krvava tragedija...

pokličem tovariše, pa planemo po njimi... Lepo bi bilo zarajati po skipetarsko!“

„Tiho!“ je velel Ali Kemal — bil je on v svoji lastni osebi — in položil prst na čelo, ugibaje sam pri sebi: „Kdo more

Iskalci zakladov v XX. stoletju: Poizkusi s „čarodejno šibico“ v Fontainebleauju na Francoskem.

Toda skutarske noči imajo svoje goste, ki ne hodijo okrog z mirno vestjo; tiger, ki se plazi v temi, ovoha marsikaj, kar ovci ni sumljivo. In tako se je zgodilo, da sta se ustavila kmalu dva človeka na kraju, kjer je bila zlezla junaška četa na Halilov vrt.

„Nekdo je bil tukaj, Jusuf,“ je šepnil eden izmed njiju, sklanjaje se k tlom. „Tla so razgrebena od stopinj... glej, zid je okrušen... ljudje so lezli na vrt!“

„Lezli so, gospodar!“ je odgovoril Jusuf z zamolklim glasom. „Ako hočeš,

to biti? Tatovi, kdo drugi!... Slediti jim?... Čemu? Kaj briga njega, ako izpraznijo Halilu par skrinj... On noče, da bi vedel Halil bej brez skrajne sile, da hodi Ali Kemal ponoči z oboroženci okrog njegove hiše. Rajši bo pazil: Angležinje ne ukradejo... to ni verjetno... in če bi se zgodilo, jim prevzame plen — lepo, brez velike težave... Ne bomo rajali, Jusuf,“ je odgovoril spremljevalcu po kratkem premisleku. „Ostani tu in pazi; pošljem ti takoj pomoč. Ako se vrnejo lopovi z žensko... razumeš?... bij, in glej, da jim jo vzameš...“

Izginil je. Pet minut kasneje je prežalo poleg Jusufa še osem Kemalovih Arbanasov.

Ali Kemal pa je hitel na breg. Ozrl se je previdno, nastavlil roke na usta in zalajal z žalostnim, vijočim glasom orientalskih psov. Enkrat, dvakrat, trikrat... Nato je prisluhnil. Blizu in daleč, vse povsod so se oglasili pravi psi... polični psi, ki nočujejo po cestah in razdrtijah brez gospodarja. Toda ljudje v Kemalovi barki so slišali gospodarjevo znamenje: par minut, in trebuchčolna je zaškripal ob bregu.

„Cigava sta čolna, ki čakata tu?“ je prašal zamolklo, kažoč na čolna naših prijateljev.

„Ne vemo, gospodar. Ljudje so priveslali, ravno ko smo mi odrinili. Allah sam ve, kdo so bili.“

„Pristanite tristo korakov dalje proti jugu... A hitite, storite naglo!...“

Vrnil se je proti hiši. Dvoje postav je vzbudilo njegovo pozornost: stali sta nepremično in se tiščali za deblo velike sikomore, ki je rastle poleg Halilove vile.

Ali Kemal je zmajal z glavo. Tiho, kakor netopir je švignil okrog vogala, ne da bi ga bila opazila zagonetna stražarja. Čez par trenutkov se je vrnil s šestorico

Fini možje na Dunaju: Predsednik provizorne albanske vlade Izmael Kemal bej, Kiazim bej in Hasan bej iz Prištine so bili te dni na Dunaju, da poprašajo grofa Berchtolda, kakšne so „albanske narodne želje“...

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož IV. SUBAN, Trst, ulica Ceorgio Vasari 10, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Naročajte pri narodni tvrdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah.

mož; kakor breztelesne sence so se stisnili za vogal, jedva deset korakov od dvojice, v kateri so čitatelji gotovo že spoznali Jova in Miloša.

Oficirju ni bilo treba niti namigniti Skipetarom. Kakor risi so uprli svoje oči v naša znanca, roke na ročajih svojih nožev in jataganov.

Ali Kemal je bil zdaj brez skrbi. Ravno se je hotel vrniti k prvi straži, ki jo je bil postavil ob vrtnem zidu; takrat pa je odrevenel kakor zver na preži in prisluhnil...

V Halilovi hiši se je bil dvignil krik in hrup.

Začulo se je srdito renčanje in rohneje, kakor da se vrši v njeni notranjosti ljuta borba.

Pridružil se je ropot prevračanega pohištva, mešaje se s kovinskim žvenketanjem.

Dva strela sta udarila globoko tam nekje med stenami, ki so do malega zaglušile njiju pok.

Senci Jova in Miloša sta se zgenili v nervozni pozornosti.

Pa tudi risi za njunim hrbtom so skrčili svoje žilave postave, pripravljeni, da naskočijo...

„Bijejo se!“ je zamrmral Ali Kemal sam pri sebi. Nozdrvi so mu trepetale kakor volku, ki vohta kri. „Koljejo se... Kdo utegnejo biti?..."

Našim prijateljem se je zdelo, da žive in delajo v snu. Vse je šlo z neznansko, avtomatično naglostjo, kakor da so zdivjale pod njimi sekunde in se strmoglavile v vratolomen dir.

Brez besed se je plazila vrsta proti temni masi Halilove hiše; pot je trajala spričo previdnosti naših znancev gotovo dobrih deset minut — njim pa je minila kakor trenotje.

Pod široko brajdo divje trte so se ustavili in pogledali kvišku.

„Stiri okna!“ je šepnil divji Marko, čigar ostrim očem je bila noč kakor beli dan.

Dušan in Wheeler sta se spogledala. „Ne gubimo časa,“ je zamrmral poročnik. „Plezajmo vsi hkrati..."

Rečeno, storjeno. Brajda je zašumela pod njih nogami; njene veje so zaškripale in zaječale. Da je bilo takrat v Halilovi hiši kaj paznih ljudi, bi bili gotovo zalotili nočne goste. Toda zdelo se je, da se gode tudi znotraj nenavadne reči.

Slišalo se je dobro, kako so se glasno odprla in zaprla vrata; nato se je začul razburjen in hripav moški glas, ki mu je odgovarjal glas ženske... tiho in jezno... Nato je zatonil razgovor v srditem, nerazločnem hrupu.

Dušan si je bil instinktivno izbral okno, skozi katero je sijala medla, slabotna luč. Ostala tri so bila temna.

„Goddam!“ je zaklical poročnik Wheeler, ki je bil prvi na vrhu. „Moje okno je zaprto z leseno oknico!“

„Tu notri je tema,“ je šepnil Ivan divjemu Marku, ki je visel pod njim.

„Tukaj tudi, čort vozmí!“ je zagodrnjal Kazakov, ki je lezel z Jankovičem in Estournellom na četrto.

„Prokleta!“ je vzkliknil Dušan zdajci z zamolklim, groznim glasom. „Tukaj... tukaj!..."

Tovariše je prešinilo kakor blisk.

Dušan je bil zgrabil omrežje okna z obema rokama in ga začel tresti kakor nor.

Ne meneči se več za potrebno previdnost, so hiteli ostali k njemu. Ta je skočil na tla in plezal kvišku, oni se je vzpenjal počez po divji trti. Mahoma je visel pod razsvetljenim oknom črn grozd člo-

veških teles, pod katerim so stokale veje in se lomile s turobnim ječanjem, kakor da slutijo tudi one nekaj temnega, groznega.

Samo poročnik Wheeler je ostal trdovratno na svojem mestu, tipaje zagonetno

čenim Turkom, kakor na življenje in smrt... Nje ni mogel videti v obraz; obrnjena je bila s hrbtom proti njemu. Videl je le Turka: suh, razoran obraz, oči izbuljene, debele ustnice razklenjene v živinski

Slovensko gibanje ob Adriji: Nova narodna godba v Skednju pri Trstu in nje kapelnik gosp. J. Flego (s klobukom na glavi).

leseno oknico z rokami.

Zdajci pa je zgrabil, opiraje se z nogami v grčavi rogovili brajde, z levico za rob zidu in zamahnil s stisnjeno desnico daleč za svojo glavo.

Kakor vsi Angleži, je bil od mladega več umetnosti boksanja in je vedel dobro, koliko sile se skriva v izurjeni človeški pesti...

Dušan je tresel kakor v deliriju. Omrežje okna ni bilo leseno, kakor običajno pri turških hišah, marveč železno, kovano iz pravih, močnih železnih palic, pobarvanih z lesnorjavo barvo. Halil bej je vedel, kako treba opremiti ljubavna gnezda za ptičice, ki bi dale življenje, če bi mogle sfrčati iz rok okrutnega gospodarja...

„Za božjo voljo!“ je jeknil Ivan z glasom, ki ni bil več človeški. „Kaj vidiš?... Povej... govori vsaj: kaj vidiš?... Dušan!... Dušan!..."

Dušan je gledal strašen prizor.

Ženska — mlada, plavalosa ženska... se je borila z elegantnim, evropsko oble-

strasti...

„Halil bej!..." je šinilo Dušanu po možganih kakor v snu.

Turek je napadal... hoteč podreti žensko na tla, na preprogo... Nihče izmed obeh ni črnil besedice; slišalo se je samo hropenje borbe, ropot pohištva...

Zdajci pa je našla ženska trenotek... posegla je v nedrije, izdrla majhen samokres...

Surov grohot!... Turek jo je bil ujel za roko in jo stisnil... zmlzel ji zapestje v neusmiljenem prijemu... Nato je kriknil... ne, zarjul je nekaj po turško... Dva zamorca v bogati obleki sta planila v čumnato... Eden izmed njiju je iztrgal ženski samokres...

Dušanove roke so krvavele od nečloveškega napora.

Bil je prepričan, da je nesrečnica, ki se bori proti trojni premoči — njegova ljubljena Jerica.

Ivan, ki se je bil vzpel do njega, je videl v njej svojo sestro!

Drznosti moderne tehnike: Žična železnica pri Meranu s pogledom na mesto Meran.

Niti zdaj, ko je omahnila pod rokami napadalcev in pokazala svoje obličje, nista zapazila razlike: bila sta oba v tistem stanju peklenske groze in obupa, ko zatemni človeku um, spomin, razsodnost... vse, vse...

Dušanove roke so krvavele.

Toda omrežje se je majalo... zid se je drobil!...

A znotraj... tam... o Bog!... ženska je omahnila — padla je!... Zamorca sta pokleknila k njej s satanskim režanjem na obrazih... prišla sta jo, da se ni mogla več geniti...

tako zločinskih okolnostih in s tako nizkim namenom.

Toda njegovo junaštvo je bila zgolj strahopetnost, ki se je bala instinktivno, položiti grešno roko na Jerico, dokler jo brani lady Helena, ki jo ščiti volja srditelga Arnavta. Vedel je, da bi izpolnila trmasta Angležinja svoj obet in jo branila do zadnjega; da pride do Jerice, bi moral pogaziti Heleno — in potem, gorje njemu!

Lahko si mislimo, kako razdraženo razpoloženje je nastalo v brezvestnežu vsled tega neradovoljnega čakanja. Njegove zverske misli so se omamljale z Je-

tem... Bospor je molčečen... Ali Kemal bi izginil brez sledu... in ti, ohola Angležinja, albionska hči, bi padla v naročje Halilovo, rada ali nerada! Hej, to bi ti našepetal ušesa o temnih, peklenskih strasteh!...

Prišla je noč. Prišla je ura, ko je stopil v hišo Ali Kemal z dvema svojih ljudi in zahteval „lady Heleno“. Zahteval? Povedal je, da je prišel ponjo, in krenil naravnost po stopnicah proti njeni ječi. Zamorcema, ki sta mu hotela braniti, je pokazal goli jatagan, da sta se umeknila, renče kakor dva jezna psa, ki si ne upata popasti; a tudi Halil bej jima je mignil, da naj ga pustita. Saj zdaj je bil odrešen... samo še par minut... samo še par trenutkov!

Z gnevnim očesom je ošinil dozdevno lady Heleno, ki je stopala globoko zahajljena mimo njega.

Hišna vrata so zabobnela... Halil bej je bil sam, gospodar v svoji hiši.

Gospodar svojega plena! Neomejeni gospodar tujke, ki se zvija tam zgoraj v gnezdju Halilovih grehov in trepeče v omami groznosladih slutenj...

Ha!... Lopov je zarjul kakor žival, ki vidi pristo pot do žrtve in plane, da jo raztrga.

Z divjimi skoki je udrl po stopnicah in planil v čumnato, kjer je menil najti Jerico.

Zvesta zamorca sta poznala njegove navade; sledila sta mu z neslišnimi koraki dveh afriških leopardov in se postavila tesno za vrata, da priskočita, kakor hitro ju pokliče.

Komaj pa sta prisluhnila in pritegnila sapo, že sta začula iz čumnate divje rohnenje.

Halil bej je bil zagledal žensko postavo, ki je slonela visoko vzravnana pri oknu in strmela na vrt.

Ob glasu njegovih korakov se je ozrla, stopila mu naproti in odgrnila pajčolan, ki ji je zakrival obličje.

Halil bej je spoznal lady Heleno! Pred njim je stala ona, ki jo je pravkar odvedel Ali Kemal s svojimi Arbanasi... In Jerice, krasne tujke, ki jo je bil iztrgal zvičajno von Schrattenu in Birbantiniju — Jerice ni bilo nikjer.

Lopov je bliskoma spoznal prevaro; zakričal je z nečloveškim, brezizraznim glasom in skočil k njej. Bela pena mu je stopila na drhteče ustnice.

„Tako!“ je zahropel. „Ukanila si me, kača?... Dobro: ti sama si mi odgovorna za vse...“

A zdelo se je, da mu je prišlo na um nekaj drugega; obrnil se je in skočil iz sobe.

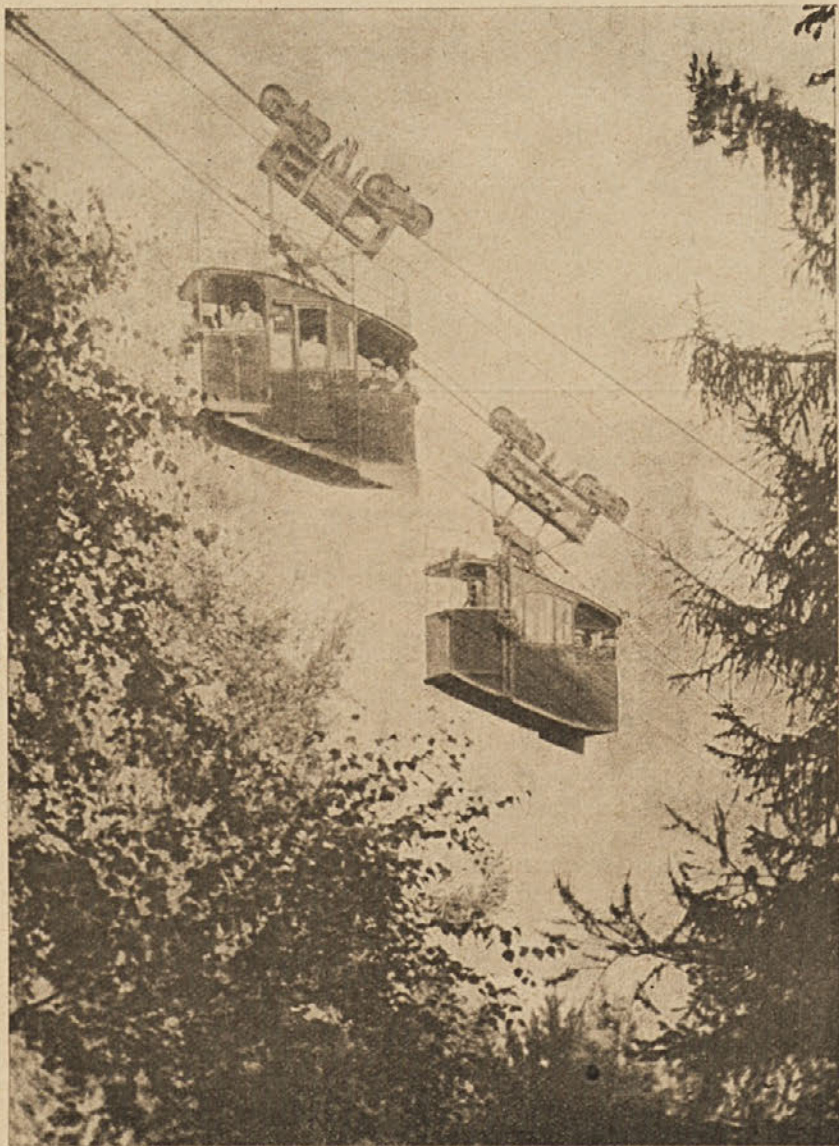
„Ako se gane čez prag, razsekajte jo na kosce!“ je viknil zamorcema.

Črnca sta se zarežala z belimi zobmi, izdrla vsak svoj jatagan in potegnili s palcem preko rezila. Halil bej pa je planil po hodniku v drugi konec hiše, odkoder se je videlo na breg. Toda o Aliju Kemalju ni bilo več duha ne sluha: vsepovsod je vladal mrak in tihota noči, ki jo je motiljo zgolj hropenje bejevih prsi. Kje bi zda iskal Arbanasa! Ali naj teče dol in dvigne hrup na obrežju... zaradi tistega porogljivega grohota, ki bi ga pozdravil tam kje z daljne gladine?...

Omahnil je nazaj. Še vedno je vrela strast po njegovih žilah; in zdajci mu je šinilo na um:

„Kaj za to, naposled?... Saj je tukaj lady Helena, enako krasna, še lepša morebiti...“

(Dalje prihodnjic.)

Drznosti moderne tehnike: Nova žična železnica pri Meranu na Tirolskem.

Halil bej je planil... blazen, zverinski... z groznim, norim rezgetanjem...

Ivan je zahropel kakor v smrtnem boju in pomolil skozi mrežo cev svojega bravninga, da razbije lopovu glavo...

Vse to se je godilo z nečuveno naglico.

Zdajci pa... Ivan je ravno položil prst na jeziček svoje pištole... se je začul z leve zamolkel tresk, kakor od lomečega se lesa... naša prijateljca sta se ozrla...

Anglež je bil razbil oknico in otvoril prvi pot!

Zaklel je kakor star krmar.

„Allah il allah!“ je zarenčal nato in skočil s poluglasnim porogljivim smehom v temno odprtino.

„Zmaga!“ je viknil Dušan ta hip in vrgel odtrgano mrežo preko glave na vrt... „Noter, bratje!“

Ivan, Marko, Kazakov in Estournelle so planili za njim, dočim je sledil Jankovič poročniku Wheelerju...

Halil bej se je premagoval z naporom in samozatajevanjem, ki bi ga mogli imenovati junaško — ako bi zaslužilo to pohvalo samozatajevanje takšnega lopova v

ričino lepoto od ure do ure bolj in hlepele po trenutku, ko si utrga nedotaknjeni cvet; razvemale so se ob zapreki sami in plamtele tem razuzdaneje, čim so morale čakati... potrpeti...

Halil bej je tekal po svojih sobah kakor nor, grabil se za senci, bil se z rokami po prsah in mrmral ogabne besede, ki jih ni mogoče prevesti v našo pošteno materinščino. Stal je na pragu, ki loči razsodnost od popolnega brezumja... od strastne besnosti, ki se ne plaši ničesar več...

Obenem pa je čutil, kako raste v njem slepo, živalsko sovražstvo do lady Helene... Ah, ta ženska! Zakaj mu brani... zakaj mora stati vmes? Kdo ji je rekel, da naj se vsili za varuhinjo Jeričine nedolžnosti?... Haha, nedolžnosti; Halil bej že ve, koliko je vreden ta božji dar... Prokleta babnica! Raztrgal bi jo z golimi rokami, razgrizel ji belo grlo, zdobil bi jo... da ni Alija Kemal! In vendar — tako lepa je, tako nežno krasna... Ali je ni škoda za grobega Arnavta? Ah, če bi vedel Halil bej, kako dobiti pismo, ki ga ima Ali Kemal — tisto strašno pismo, v katerem je dokazano, da je bil zmenjen z zarotniki zoper življenje padišahovo!... Da, po-

Arabski kongres v Parizu. V Parizu se vrši te dni kongres Arabcev, ki ima določiti skupni agitacijski program v dosego narodne avtonomije — gibanje, ki se je začelo v Siriji in razširilo od ondod tudi v Mezopotamijo in druge arabske pokrajine turškega carstva. Značilen je zanj kompromis med krščanskimi in muslimanskimi Arabci, ki so priznali prvim pravico do polovice vseh mest v političnih korporacijah in upravnih službah. Odbor organizacije v dosego avtonomije šteje že okroglo 150.000 članov. Vidi se, da stoji danes ves svet v znamenju boja za narodnostno osamosvojitve; in če so žrtvovali Arabci temu visokemu cilju globoko razliko med kristjani in muslimani — ali ni zločin, sejati razdor med nas Jugoslovane zato, ker eni katoliki, a drugi pravoslavni? Varujmo se takih krivih prerokov!

Panamski prekop prebit. Pri Culebri so predrli v četrtek zadnji nasip, ki je ločil oba dela prekopa, tako da je sedaj prekop skozi in skozi že predrt. Kanal, ki veže oba oceana, je sedaj razen malih podrobnih del gotov. Tega zgodovinskega dogodka se je udeležila večstisočglava množica in zastopniki številnih oblasti ameriških in inozemskih.

Tragedija generala Stössla. Moskovski listi poročajo tužno vest, da je general Stössel, nesrečni branitelj Port-Arturja v rusko-japonski vojni, zapadel strašni bedi. Jadni borec je fizično popolnoma strtl; zadnji čas pa mu je vzela zla usoda celo dar govora. Kakor znano, je obsodilo vojno sodišče generala Stössla na smrt, ker je predal trdnjavo, dasi je imel dovolj živil in streljiva, da bi se bil mogel držati še nekaj časa. Car ga je pomilostil na deset let ječe, in ko je proglasil pred nekaj meseci povodom jubileja Romanovih splošno amnestijo, so izpustili tudi bivšega generala Stössla na svobodo. Prišel je iz ječe brez vsakih sredstev in živl v najhujšem pomanjkanju, dokler ga ni našel nedavno njegov bivši adjutant, zdaj bogat veleposestnik, in ga povabil k sebi.

Kdor ljubi dobro kavo,

rabi kot pridatek „pravi zagrebški :Franck:“ z kavinim mlinčkom. — Kdor ga še ne vporablja, pogreša najboljšo.

emp 45/25.642

ODTEGOVANJE

materinega mleka pomeni dostikrat za marsikaterega dojenčka smrtno obsodbo. Zadolostno neutrudljivo dojenje omogoči „GALEGOL“. Vpljiva ugodno na množino in kakovost mleka. Mleko se pomnoži za 33 do 50%. Dojenčki pridobivajo praviloma na teži in se izvrstno razvijajo. — Ima prijeten okus, se v vseh tekočinah rad topi zadoščena ena pušica za 20 dni.

Cena 3 krone.

Glavna zaloga v lekarni B. Fragner, Praga III., vogal Nerudove ulice. Zaloge v lekarnah. Kjer se ne dobiva, se pošilja franco po pošti proti pošiljatelj K 3-70 naprej za pušico, K 6-72 za dve pušici, K 9-72 za tri pušice, K 12- za štiri pušice.

Dramatično društvo v Ljubljani je javilo dne 18. t. m. deželnemu odboru in mestni občini ljubljanski, da za sezono 1913/14 vodstva slovenskega gledališča ne more več izvrševati, da je pa rade volje pripravljeno sodelovati s svojimi sredstvi pri vzdržanju slovenskega gledališča, ki ga morda prevzame ta dogovorno deželni odbor in mestna občina. Mislimo, da je zdaj jasno dokazana

trditev onih naših napuhnjencev, ki se branijo združenja z ostalimi Jugoslovani: da smo Slovenci najkulturnejši narod na slovanskem jugu.

Ugodno najetje osebnega kredita. V sedanjih dobi, ko so draginjske razmere dosegle nevzdržljivo mero, ter so postale skoro neznosne za vse vrste človeške družbe, je vprašanje glede preskrbljenja cenega, neobtežujočega posojila v pravem smislu besede potrebno in nepogrešljivo. Radi tega bo gotovo v interesovanih krogih s hvaležnostjo sprejeto, ako opozorimo na „Kreditni oddelek“ pri „Vzajemno zavarovalni banki“ „Slaviji“, katera omogoča osebam s stalnimi službenimi ali pokojninskimi dohodki, kakor uradnikom vseh kategorij, profesorjem, državnim in zasebnim učiteljem i. t. d. najeti si pod najugodnejšimi pogoji osebni kredit ter tako sebi kakor družini pribaviti mir in zadovoljnost. V govoru stoječa posojila mogoče je dobiti pri banki „Staviji“ proti nizkim obrestim na 5—30 letno amortizacijsko dobo na podlagi življenjskega zavarovanja. Priporočamo tedaj slovenski javnosti pri iskanju cenega osebnega kredita kar najtopleje splošno priljubljeni, prvi slovanski zavarovalni zavod, banko „Slavijo“, katere generalni zastop v Ljubljani, Gosposka ul. 12, daje na zahtevo brezplačno podrobna pojasnila.

Steckenpferd-lilijnomlečno mlie

prej ko slej neutržno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Patentiran polnilec piva. Firma J. Korngut, Dunaj, XXI., Donaufelderstraße 207, je spravil na trg novo patentirano napolnjevalno pripravo, ki prekaša vse dosejane iznajdbe in se je tudi izkazala kot najbolj praktična. Ta polnilni aparat omogoča s svojo duhovito konstrukcijo, da se ne izgubi prav nič ogljikove kisline, tako da ostane pijača v steklenicah prav tako dobra kakor v sodu. Solidna konstrukcija te naprave zagotavlja veliko trpežnost, pri čemer so poprave takorekoč izključene. Natančneje glej inserate.

Opozarjamo na inserat Lovro Šebeničnika v Šiški, izdelovalca likerja „Zdravnik želodca“, ki je bil letos odlikovan v Parizu z zlato kolajno in častnim križcem.

NESTLÉ-JEVA moka za otroke

Popolna hrana za dojenčke, otroke in bolnike na želodcu.

Vseboje pravo planinsko mleko. Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastonj pri

Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

Srajca je srajca, trdijo nekateri. Pa vendar ni vseno, kako srajco nosite. Posebno po leti, ko se potite, morate paziti, da boste imeli perilo dobrega kroja in iz zdrave tkanine. Najboljše perilo vsake vrste dobite pri Prvi spodnještajerski razpošiljalnici I. N. Šoštarčič v Mariboru, Gosposka ul. št. 5. V zalogi so vedno vse vrste, ker ima I. N. Šoštarčič tudi lastno izdelovalnico. Moške srajce stanejo iz dobrega cefira prve vrste K 2'40, druge vrste K 2'80, iz zelo finega blaga, prsa iz pralne svile prve vrste K 3'20, druge vrste K 3'60, tretje vrste K 4'— . Kdor naroči tri srajce, jih dobi poštine prosto, pri 6 komadnih pa še 10 odstotkov popusta. Za negajajoče se vrne denar ali pa se blago zamenja.

Književnost.

Pred vaškim znamenjem. Ljudska igra v 4 dejanjih. Spisal L. Pibovec. Izdala tiskarna A. Gabršček v Gorici.

Zbirka ljudskih iger. 20. snopič vsebuje 2 igri: Sveti Just (samo moške vloge) in Ljubezen Marijinega otroka (samo ženske vloge). Izdala katol. bukvarna v Ljubljani. Cena 80 vin.

„Staroslovan“. Izšel je zvezek. O tem listu pričamo prihodnjič.

Daje se v najem pekarija.

V Gospiču, v sredini mesta na najprometnejšem prostoru blizu katoliške cerkve se daje v najem pekarija s katero je združena tudi člašičarna in prodaja žganja na drobno. Mesečni promet je bil l. 1911 okrog 60 meterskih stotov moke. Pojasnila daje lastnik S. Pavelič, Gospič

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. št. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3K. Pošilja se tudi po pošti. Izborna sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči.

Zadostuje samo ena steklenica.

Spričevala na razpolago.

Vino in brinje:

Ivan Gržinič, Kum, pošta Roč, priporoča svojo zalogo vina in brinj. Cena zajamčeno pristnega vina 36 K za 100 litrov.

Namesto kron 12 samo K 5.

1000 parov čevljev, kakor kaže slika iz dobrega usnja in močnih podplatov, ki so bili namenjeni za Turčijo, se vsled vojne niso mogli odpotlati. Zato moramo to zalogo, kar najhitreje razpečati in zato prodajam čevlje pod lastno ceno en par za 5 K. Dobe se vsake velikosti za gospode in dame. Pošilja se po povzetju Ekspert Perlmutter, Dunaj VII., Neustiftgasse 137 27.

Najboljše

sredstvo zoper stenice in drugim mrčesom je

„Morana“

„Morana“ uničuje temeljito stenice in njihovo zalogo. Naroča se pri M. Skrinjar, Trst, Via Ferriera 37/l. 200 gramov stane 1 K. Pri večjih naročilih popust, trgovcem rabat.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Cenike, brošure, knjige itd. natisne elegantno in okusno ter najceneje

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Nova, stara vina in droženko astnega pridelka prodaja Fr. Ferline v Smarju pri Jelšah.

!! 500 kron !!

Vam plačam, če ne odpravi v treh dneh brez bolečin moje korenine uničujoče Riamažilo. Vaša kurja očesa, bradovnice in otiščaje. Cena lončku z jamstvom 1 K, Kemeny, Košice (Kaschan) Postfach 1244. Ogrsko.

Dobro vino

belo, rdeče iz lastnih vinogradov štajerskih in kranjskih proda Fr. Tomšič, Videm-Krško.

Proda se

radi družinskih razmer velika gostilna v mestu na Spodnjem Koroškem. Gostilna ima 12 sob realno koncesijo, moderno novo zidano dvorano velik senčnat vrt, kegljišče in travnik. Ako bi bil kupec mesar, bi bilo jako priporočati, ker je tukaj dobra mesarija. Gostilna je ena najboljših v mestu in se proda pod jako ugodnimi plačilnimi pogoji, zato naj se resni kupci zgledajo na naslov Franjo Maver, živinorejski inštruktor v Velikovcu na Koroškem.

POZOR!

8000 parov čevljev 4 pari čevljev za le K 9.—

Zaradi plačilnih težkoč mi je naročilo več velikih tovarov, da poprodam velik del čevljev globoko pod izdelovalno ceno. Prodajam torej zaradi tega vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, z zbitimi podplati rujava usnje ali črna, jako elegantna najnovejša fazona velikost lt Nr. cm. Vsi 4 pari stanejo le K 9.—. Razpošiljatev po povzetju. I. Gelb, eksped. hiša. Novi Sandec 88. (Avstr.) Zamena dopustna, tudi denar nazaj.

Kdor hoče svoj

kapital varno in dobičkanosno naložiti, naj kupi lepo, novo, dvonadstropno hišo, še 8 let davka prosto, v mirni, lepi legi v mariborskem mestu. Zraven hiše lep prostor za stavbo. Plačilni pogoji ugodni. Proda se takoj. Več pove Josip Kolarič, mizarški mojster, Maribor, Fran Jožefova cesta 9.

Proda se voz

na 4 kolesih, samotež, dobro ohranjen, primeren za mizarja, tapetnika ali trgovca. Viktor Jeločnik, trgovec, Rožna dolina pri Ljubljani.

Listnica uredništva in upravništva.

Prošnja do vseh naših p. n. naročnikov.

Da se izognemo mi in naročniki sitnosti in pomotam, prosimo da upoštevajo naši p. n. naročniki sledeča navodila:

1.) Pri obnovitvi naročnine naj se rabi vedno položnica, katero položimo pravočasno vsakemu naročniku neposredno pred potekom naročnine. Položnice so namreč v našo lažjo orientacijo zaznamovane. Na položnico ali nakaznico naj se vedno prilepi naslov, ki se ga izreže iz ovitka, pod katerim dobiva naročnik list. To ne stane nič, nam pa je delo zelo oteženo, ker s tem vidimo, ali je naslov tiskan ali pisan in katero številko ima. (Nekateri naročniki še nimajo naslovnih števil in nam je zato tak prilepljen naslov še bolj dobrodošel.) Mnogi naročniki zapišejo samo svoje ime, ne da bi navedli pošto. Pri tem pa še oddajo denar pri kaki sosedni pošti. S tem se zelo otežkoči poslovanje v upravi. S prilepljenim naslovom na položnico ali nakaznico pa je izključena vsaka pomota.

2.) Kdor pošlje denar za novega naročnika, naj na položnico ali nakaznico napiše popoln naslov dotičnika in dan, od katerega dneva naj dobiva list, zraven pa navedi v oklepaju (nov). To nam popolnoma zadostuje in ni treba niti pisma niti dopisnice.

3.) Ako dobi kdo po dva izvoda, a je naročil samo enega, naj nam vpošlje oba ovoja, pod katerima je dobil list in pomoto se takoj popravi. Pošlje se lahko v nezaprtem ovitku kot tiskovina za 3 vin.

4.) Tu in tam se pa zgodi, da ta ali oni naročnik ne dobi katere številke. Mi odpošljemo redno vsakemu, kdor ima plačano naročnino, in nismo tega nerednega prejetja lista prav nič krivi. Vzrok je na pošti in naj dotičnik najprej reklamira pri domači pošti. Ako je prišel list na druge naročnike, moral je priti tudi za dotičnega. — Reklamacije se morajo oddati odprte na pošto, ter so poštnine proste.

5.) Kdor spremeni svoj naslov, naj vedno poleg novega navede tudi prejšnji naslov, oziroma naj iz ovitka izreže naslov sam popravi in nam ga vpošlje.

Obnovite naročnino!

Najcenejši nakup, solidna postrežba.

Za vsakogar!

3 pari moških ali ženskih ševro čevljev na zatego za le K 14-75

Prva krščanska izvozna trgovina s čevlji na Dunaju je sklenila, da postane povsod znana, prodati 30.000 parov ševro čevljev na zatego proti vrednosti izdelovalne plače za 3 pare moških ali ženskih visokih ševro čevljev na zatego podobnih podobam, K 14-75. Cenjeni naročniki dobe le tedaj čevlje, če se v naročilnem pismu tudi zavežejo, da ostanejo stalni naročniki in me bodo priporočali pri svojih znancih. Pri naročbi zadostuje napoved centimetrskega merila ali številke. Razpošilja po povzetju Prva krščanska izvozna hiša za čevlje

Franc Humann, Dunaj II., Aloisgasse 3/76 c. kr. trgovsko sodnijsko protokolirana tvrdka.

Fotografski aparati

iz lesa in kovine, strokovnjaško konstruirani, ne iz lepenke, kakršne ponujajo nestrokovnjaki: Cene s ploščami, papirjem, kemikalijami in učnim navodilom, poštnina posebe: Rčne kamere po K 1-60 in več Aparati s stativom K 6-20 " " Sklopne kamere po K 9-70 " " in dražje do K 300- v najboljši izvedbi, odlikovani z avstr. državno kolajno.

Priložnostna prodaja rabljenih aparatov in objektivov vseh znamk po najnižjih cenah. Ceniki prosto.

Elfr. Birnbaum, tovarna za kamere, Hirschberg 164, Češko.

Skrivalnica.

Kje je hlapec?

Nič lažjega ni, nego z dobro kavno primesjo napraviti dobro kavo. To potrdijo lahko vse one gospodinje, ki pripravljajo kavo s Kolinsko kavno primesjo. Kava, kateri je pridejana Kolinska kavna primes, ima izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo, torej vse dobre lastnosti, ki jih moremo od kave zahtevati. Obenem je tudi pristno domače blago. Zato jo vse naše gospodinje najraje kupujejo. Pri nakupovanju je treba strogo paziti na varstveno znamko „Sokol“, ker le s to varstveno znamko je res pristna Kolinska kavna primes.

POZOR!

Izdelovalnica raznih vozov.

Kdor hoče imeti trpežno in solidno izvršene vozove po jako nizkih cenah, kompletnih ali samo z lesnino, kakor tudi različne okove za vozove, naj se blagovoli obrniti na tvrdko M. Ložar, Dragomelj, pošta Domžale, Kranjsko.

Mizarski in pekovski učeneec

se takoj sprejmeta. Oglasiti se je pri Piki in Kobola, pekovski mojster, Maribor, Fran Jožičeva cesta 9.

Knjigoveznica A. Feldstein

v Ljubljani, Radeckega cesta št. 12

se toplo priporoča.

Ogrič, Ljubljana, Židovska ulica 7

brivec, frizer in gledališki masker.

Higijenično urejena brivnica, moderna lasničarska delavnica, umetno pletenje las, gledališko maskiranje, izdelovanje gledaliških in izdelovanje uličnih lasulj, prodaja lasničarskih del.

Postrežba točna! Cene nizke!

Kupujte pridno srečke „Splošnega ženskega društva“ v korist slovenskih umetnikov. 200 krasnih dobitkov, slik domačih slikarjev. Srečka à 1 K.

L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

Juliji Štor, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji. 12-50 K cena 16-50 K.

Kolesarji zahtevajte

v svojem lastnem interesu nemudoma prvi slovenski bogato ilustrovani cenik 1913, koles in posameznih delov, ki je pravkar izšel brezplačno in poštnine prosto. Preglejte istega pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da vodimo prvovrstno blago po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.

KARL ČAMERNIK & KO.

špecialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posamezni deli.

Mehanična delavnica in garaža.

Ljubljana, Dunajska cesta.

KMETSKA POSOJILNICA

r. z. z. n. z.

obrestuje hranilne vloge po

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4^{3/4}%

Popolnoma varno naložen denar.

LJUBLJANSKE OKOLICE

v Ljubljani,

brez vsakršnega odbitka.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.